

Uchwała Nr XXXVII /271/ 2006
Rady Powiatu w Kluczborku
z dnia 13 kwietnia 2006r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku za 2005r.

na podstawie art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2004r. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami) Rada Powiatu w Kluczborku uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku za 2005r. stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Maciej Mularczyk

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W KLUCZBORKU

W 2005 ROKU

Kluczbork – marzec – 2006

Nowe struktury związane z reformą administracji państwa zaczęły działać od stycznia 1999 roku. W wyniku tych zmian Uchwałą Rady Powiatu z 29 grudnia 1998r. zostało utworzone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie / PCPR/ w Kluczborku.

PCPR jest samodzielną jednostką organizacyjno – budżetową powiatu.

Jednostka została powołana w celu wykonywania zadań Powiatu , zarówno własnych jak i zleconych , w zakresie: pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych , których nie są one w stanie pokonać , wykorzystując własne środki , możliwości i uprawnienia.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie wspomnianym sytuacjom poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

1. Do zadań własnych powiatu realizowanych przez PCPR w 2005 roku w ramach pomocy społecznej należało :

- zapewnienie , organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach ,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa , w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych , a także terapii rodzinnej ,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez prowadzenie placówki opiekuńczo wychowawczej dla dzieci i młodzieży a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek rodzinno - wychowawczych , resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,

- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych , schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- realizacja działań w ramach interwencji kryzysowej, w tym prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej we współpracy z Caritas ,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.

Wszystkie zadania realizowane były w oparciu o opracowaną w 2002 r. Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych zatwierdzoną Uchwałą Rady Powiatu z 28 czerwca 2002r.

W ramach realizowanych zadań własnych budżet PCPR w 2005 roku wykonano w kwocie 1 703 562 zł w tym na :

- **rodziny zastępcze**
- udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci – 948 339 zł,
- usamodzielnienia wychowanków - 4 863 zł,
- zagospodarowanie wychowanków - 14 553 zł,
- kontynuacja nauki wychowanków - 206 684 zł,
- **placówki opiekuńcze i resocjalizacyjne**
- zagospodarowanie wychowanków- 4 863 zł
- kontynuacja nauki wychowanków – 44 895 zł
- **powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności -54 219 zł,**
- **koszty bieżącej działalności PCPR - 399 930 zł**
- **interwencja kryzysowa- 25 216 zł,**

oraz 972 692 zł, na zadania z rehabilitacji społecznej i zawodowej dla osób niepełnosprawnych będących zadaniami zleconymi przez administrację rządową, na które środki finansowe przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od początku swej działalności realizując zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej prowadzi specjalistyczne poradnictwo oraz spełnia funkcję informacyjną udzielając informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się osobom.

W 2005r. poradnictwo specjalistyczne , prowadzone było przez psychologa oraz radcę prawnego, w ramach porad indywidualnych oraz w ramach interwencji kryzysowej. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej mieszczący się w pomieszczeniach Caritas przy ul. Katowickiej 8 działa od kwietnia 2002 roku. Obsługę hostelową zapewnia Caritas natomiast pomoc specjalistyczną pracownicy PCPR . Na przestrzeni 3 lat działalności w Ośrodku przebywało 89 osób w tym 29 matek z dziećmi .

W 2005 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej umieszczonych zostało 27 osób w tym 8 matek z dziećmi . Przez całą dobę osoby potrzebujące zagwarantowaną miały opiekę hostelową oraz psychologiczną. Dyżury na przemian prowadzone były przez pracownika Kluczborskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego „Samarytanin”, jak również pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku . Ośrodek zapewniał pobyt ofiarom przemocy do czasu ustabilizowania ich sytuacji bytowo prawnej nie dłużej jednak niż przez 3 miesiące.

W ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzona była praca socjalna z ofiarami kryzysu umieszczonymi w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz z osobami które ze względu na brak możliwości finansowych lub nie wyrażenia zgody na umieszczenie ich w Powiatowym Ośrodku Kryzysowym wymagały pomocy w wychodzeniu z kryzysu. Zarejestrowano ponad 80 osób będących ofiarami przemocy rodzinie w związku konkubenckim lub pozostających w innym konflikcie. Osoby te oraz ich rodziny objęto pomocą .

W ramach poradnictwa psychologicznego prowadzone było :

- diagnozowanie ofiar i sprawców przemocy domowej (psychicznej, fizycznej, seksualnej) – przeprowadzano wywiady psychologiczne, przeprowadzano diagnozy osobowości, ustalenia dalszych kroków interwencji (np. skierowanie na leczenie odwykowe, itp.) ,
- diagnozowano osoby zgłaszające się w celu dokonania oceny ich sprawności intelektualnych (testy inteligencji dla dorosłych i dzieci, dla osób zdrowych i upośledzonych) oraz w celu dokonania oceny stanu psychicznego - np. zaburzenia lękowe, nerwice natręctw, itp. (testy projekcyjne, osobowościowe) ,
- prowadzono długoterminowe terapie dla ofiar i sprawców przemocy, a także dla osób zgłaszających zaburzenia nastroju, symptomy psychotyczne (np. nerwice, zaburzenia schizotypowe, itp.) -jedno do dwóch spotkań tygodniowo ,

- prowadzono negocjacje dla osób będących w konflikcie (na zasadzie systemowej terapii rodzin),
- udzielano pomocy na zasadzie kierowania do specjalistów (prawnik, psychiatra, pedagog, logopeda, OPS)- ,
- świadczone na policji; dostarczano opinii psychologicznych .

Pracownicy PCPR prowadzili również spotkania dotyczące profilaktyki uzależnień w szkołach z młodzieżą, wychowawcami oraz rodzicami.

Na bazie porozumienia pomiędzy Komendą Powiatową Policji , Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kluczborku , Strażą Miejską oraz PCPR udzielano wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą z terenu Gminy Kluczbork w ramach zgłoszeń indywidualnych i osób umieszczonych w OIK.

Aby pomoc osobom potrzebującym mogła być kompleksowa, dokładna i szybka , opracowano wewnętrzny informator zawierający numery telefonów oraz imienny wykaz pracowników z ośrodków pomocy społecznej, straży miejskiej, policji , kuratorów. Informator ,z którego zainteresowani przedstawiciele wymienionych instytucji mogą korzystać umożliwia im bezpośredni kontakt w konkretnej sprawie .

PCPR podejmuje wszelkie działania zmierzające do zbudowania na terenie Powiatu koalicji instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Udoskonalanie współpracy prowadzone jest również poprzez organizowanie szkoleń warsztatowych. W minionym roku PCPR w ramach interdyscyplinarnej formuły pracy zorganizowało 2 szkolenia poświęcone pracy z trudnym klientem , przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu, oraz współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz zapobiegania dysfunkcji rodziny i klienta .W szkoleniach uczestniczyli kuratorzy sądowi, policja, pracownicy socjalni gminnych ośrodków pomocy społecznej , przedstawiciele sądu i prokuratury, z którymi pracownicy Centrum prowadzący interwencję kryzysową ściśle współpracują. Szkolenia finansowane były z dodatkowych środków przekazanych przez Urząd Wojewódzki na prowadzenie i działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W ramach nadzoru merytorycznego nad DPS w 2005 przeprowadzano kontrole realizacji programów naprawczych w zakresie spełniania standardów w placówkach pomocy społecznej .

Stan realizacji programów naprawczych jest bardzo zaawansowany, niektóre jednak zadania wymagają dużych nakładów finansowych jak instalacja windy w DPS w Gierałcicach czy wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej w DPS w Kluczborku

.W listopadzie roku 2005 została uruchomiona procedura pozyskiwania środków finansowych na montaż windy ze środków PFRON oraz w roku 2006 z Kontraktu Wojewódzkiego.

W 2005r. wpłynęło 24 wnioski w tym 12 z naszego powiatu o umieszczenie w DPS. Wydano 22 decyzje o umieszczeniu oraz 2 odmowne ze względów formalnych.

Zgodnie z Uchwałą Rady powiatu z 31 marca 2005r. od 1 lipca ubiegłego roku Domy Dziecka funkcjonują w nowych strukturach jako Powiatowy Zespół Socjalizacyjno – Interwencyjny „Nasz Dom ” Bogacica –Bąków. Wprowadzone zmiany organizacyjne są zgodne z aktualną koncepcją opieki i pracy z dzieckiem i rodziną. Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2005r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U.nr 37, poz.331) przewiduje tworzenie placówek wielofunkcyjnych , łączących w sobie różne formy opieki nad dzieckiem.

Utworzenie w ramach placówki oddziału interwencyjnego pozwoliło na zabezpieczenie potrzeb dzieci z terenu powiatu , w stosunku do których należało w trybie natychmiastowym podjąć działania separacyjne oraz możliwość pracy z rodzicami poprzez ich wzajemny kontakt. Z kolei utworzenie w filii w Bąkowie grupy usamodzielnienia pozwoliło na konstruktywną działalność wychowawczą oraz wprowadzenie nowych pomysłów pedagogicznych albowiem ich adresatami jest jednorodna wiekowo młodzież.

Stopień standaryzacji w Powiatowym Zespole Socjalizacyjno – Interwencyjnym jest bardzo zaawansowany .

Na podstawie postanowień sądu w ubiegłym roku umieszczono 32 małoletnich w Powiatowym Zespole Socjalizacyjno – Interwencyjnym w tym 10, w trybie interwencyjnym.

Działalność rodzin zastępczych regulują przepisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Rodziny zastępcze zostają utworzone na mocy postanowienia sądu na wniosek osób chcących przysposobić dzieci. Jest to najbardziej wskazana forma opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców.

W 2005r. utworzono 13 nowych rodzin zastępczych w tym 5 na terenie innych powiatów. Na mocy postanowienia sądu zostały rozwiązane 3 rodziny zastępcze Łącznie w ubiegłym roku mieliśmy 87 rodzin zastępczych , liczba dzieci pozostających w tych rodzinach to 123.

Najwięcej bo aż 83 jest rodzin zastępczych spokrewnionych.

Zgodnie z wymogiem ustawowym rodziny zastępcze zobowiązane są osobiście sprawować opiekę nad powierzonym dzieckiem do uzyskanie przez nie pełnoletności

otrzymując co miesiąc finansową pomoc na częściowe pokrycie kosztów jego utrzymania. Po ukończeniu przez wychowanka 18 roku życia, jako osoba pełnoletnia zostaje on sam objęty pomocą finansową.

W roku 2005 usamodzielniał się 1 wychowanek z rodziny zastępczej w związku z czym wydatkowano kwotę 4 863 zł. Dla 36 wychowanków wypłacono 206 684 zł z tytułu kontynuowania nauki. Na zagospodarowanie dla 3 wychowanków przekazano kwotę 14 553 zł.

Ogółem w 2005r. na opiekę nad dzieckiem w rodzinach zastępczych przeznaczono 1 174 439 zł.

W ramach ustawowych zadań pomocy w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek rodzinno- wychowawczych, resocjalizacyjnych , zakłady dla nieletnich oraz rodziny zastępcze, prowadzona była praca socjalna z wychowankami wymienionych placówek . Dla 8 osób kontynuujących naukę udzielono pomocy finansowej na łączną kwotę 44 895 zł. Jedna osoba w związku z zagospodarowaniem otrzymała pomoc w wysokości 4 863 zł.

Nie zrealizowanym zadaniem pozostaje wciąż zapewnienie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających wymienione powyżej placówki. Konieczność i potrzeba taka niewątpliwie istnieje. W 2006 roku planuje usamodzielnienie 5 osób , są to potencjalni chętni do otrzymania lokalu socjalnego.

PCPR sprawuje merytoryczny nadzór nad specjalistycznymi placówkami instytucjonalnymi pomocy społecznej, w naszym powiecie , są to;

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią dla osób przewlekle somatycznie chorych mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej 25 liczący 95 miejsc. Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób starszych.
2. Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 dla osób niepełnosprawnych fizycznie .
3. Dom Pomocy Społecznej w Gierałticach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn . Jest placówką pobytu całodobowego , świadczącą usługi 70 –ciu mieszkańcom.

4. Powiatowy Zespół Socjalizacyjno- Interwencyjny „Nasz Dom” Bogacica – Bąków zapewniający pobyt 44 wychowankom.
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kluczborku ul. Katowicka 9 prowadzone przy Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, zapewniają uczestnictwo 25 osobom. Warsztaty są placówką pobytu dziennego, w której to rehabilitacja uczestników odbywa się zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym dostosowanym do możliwości osób niepełnosprawnych . Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzą 5 pracowni artystyczno – plastyczną , krawiecką, rękodzielniczą , komputerową oraz gospodarstwa domowego.

Do zadań zleconych przez administrację rządową realizowanych przez PCPR należy dofinansowanie do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych / Dz.U.nr 123 poz.776 z późn.zm/.

Zgodnie z art. 7 ust.1 cytowanej ustawy rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań , w szczególności organizacyjnych , leczniczych , psychologicznych , technicznych , szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych , zmierzających do osiągnięcia , przy aktywnym uczestnictwie tych osób , możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania , jakości życia i integracji społecznej.

Do zadań powiatu realizowanych przez PCPR w ramach cytowanej ustawy w ubiegłym roku należało:

- opracowywanie i realizacja , zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych , powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej zawodowej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
- współpraca z instytucjami administracji samorządowej w opracowywaniu i realizacji cytowanych programów,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- dofinansowanie :
 - Ø uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - Ø sportu, kultury , rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- Ø zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów ,
- Ø likwidacja barier architektonicznych , w komunikowaniu się i technicznych , w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- Ø rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- Ø dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na przestrzeni 2005 i 2006 roku PCPR opracowało Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ,który został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Powiatu w dniu 9 lutego 2006r.

Wysokość środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację w 2005 roku określonych zadań, dla powiatu kluczborskiego wynosiła 985 070,00 zł z czego wykorzystano 972 895 zł a zatem środki zostały wykorzystane w 98,76 %.

W ramach likwidacji barier architektonicznych , w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (dorosłych i dzieci) PCPR udzielało pomocy poprzez dostosowanie mieszkań dla potrzeb osób niepełnosprawnych , likwidację ograniczeń uniemożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym samodzielne życie w społeczeństwie.

W roku 2005 zawarto 45 umów (w tym 16 na dzieci) na łączną kwotę 199 566 zł w tym dla dzieci 78 132 zł.

Likwidację barier architektonicznych w dużej mierze zrealizowane zostały u osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, zawarto 15 umów na 97 777 zł dla osób dorosłych oraz 3 umowy na dzieci na kwotę 41 806 zł . Zadania dotyczyły przystosowania mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych/ montażu bramy garażowej, wymiany pieca węglowego CO na gazowy, likwidacji progów, przystosowania łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, i inne /.

Likwidację barier w komunikowaniu i techniczne dotyczyły zakupu komputerów , telefonów z faxem, wideodomofonów, kuchenek elektrycznych, mikrofalowych, podnośnika wannowego . Zawarto 14 umów z osobami dorosłymi na kwotę 23 657 zł oraz 13 umów dotyczyło dzieci na kwotę 36 327zł.

Dofinansowania przyznawane były na podstawie aktów wykonawczych do ustawy po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji społecznej ds. opiniowania wniosków powołanej przez Starostę Kluczborskiego.

W ramach dofinansowania w sprzęt rehabilitacyjny , przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na podstawie przyjętych 268 wniosków wypłacono dofinansowanie w wysokości 194 717 zł w tym dla dzieci 91 421 zł.

Podpisano 23 umowy na sprzęt rehabilitacyjny wypłacono kwotę 26 163 zł.

Dofinansowano do 9 imprez integracyjnych na łączną kwotę 26 490 zł.

Z turnusów rehabilitacyjnych skorzystało 266 osób na łączną kwotę 148 670 zł.

W tym 38 dzieci na kwotę 24 616 zł.

W ramach środków PFRON dofinansowano do kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w wysokości 335 350zł. załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania przedstawia działalność WTZ w roku 2005.

Od początku działalności PCPR realizuje zadania w ramach rehabilitacji zawodowej w zakresie refundacji kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne dla pracodawców ,którzy zatrudnili osoby niepełnosprawne na utworzonych i przystosowanych stanowiskach pracy otrzymując zwrot tych kosztów.

W związku ze zobowiązaniami wynikającymi z tytułu zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne według umów podpisanych do 31 grudnia 2002r. wypłacono 68 103 zł.w tym 59 895 dla Zakładów Pracy Chronionej . Zakończono i rozliczono 1 umowę.

Przeprowadzono 12 kontroli zakładów pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne i realizujących umowę w ramach środków PFRON.

Środki finansowe na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przyznane z PFRON w kwocie 985 070zł wykorzystano w 98,76%.

Od lutego 2001 przy PCPR działa powołany przez Starostę w ramach zadań z zakresu administracji rządowej Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności , działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123 poz. 776 z póź. zm.) i przepisów wykonawczych

do cytowanej wyżej ustawy, któremu PCPR zapewnia obsługę biurową i księgową. Zespół orzeka osoby dorosłe oraz od 01.02.2002r. dzieci z powiatu kluczborskiego.

W komisjach lekarskich orzekają lekarze specjaliści tj. 2 internistów , chirurg ortopeda –traumatolog, psychiatra oraz pediatra w przypadku komisji dziecięcych. Dodatkowo w skład komisji orzekających wchodzi pracownicy socjalni, doradca zawodowy z PUP, psychologowie i pedagodzy..

W roku 2005 przyjęto 931 wnioski osób dorosłych i wydano 813 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Od osób do 16 roku życia wpłynęło 254 wniosków , wydano 261 orzeczeń w powyższych sprawach.

Łącznie w minionym roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał 1021 orzeczeń dla Osób Niepełnosprawnych z powiatu kluczborskiego oraz 323 legitymacje.

Koszt funkcjonowania Zespołu w 2005r. wyniósł 54 219zł środki pochodziły z budżetu wojewody .

Realizując swoje zadania PCPR współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze oraz administracyjne mieszkańcom z terenu poszczególnych gmin, oraz z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Obecnie na terenie Powiatu Kluczborskiego oprócz instytucji samorządowych można zauważyć dużą aktywność organizacji pozarządowych , które realizując swoje cele statutowe , angażują się w spontaniczną pomoc osobom niepełnosprawnym .Z organizacjami tymi ściśle współpracuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i należą do nich :

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku , który jest dziennym Ośrodkiem wsparcia dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork , świadczący usługi min. w postaci kuchni dla ubogich, usług rehabilitacyjnych i pielęgnacyjnych ,
- Polski Czerwony Krzyż ,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja „
- Kluczborskie Towarzystwo Pomocy Sprawnym Inaczej
- Świetlica terapeutyczno – Wychowawcza „Parasol” wraz z filią
- „ Samarytanin”
- Związek Emerytów , Rencistów i Inwalidów
- Związek Głuchych
- Związek Niewidomych
- Związek Kombatantów

Prężnie działające organizacje pozarządowe są oparciem dla niepełnosprawnych i spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
- prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej na rzecz swoich członków,

Organizacje pozarządowe były w głównej mierze inicjatorami takich działań jak powiatowe festyny integracyjne, Powiatowe Dni Osób Niepełnosprawnych, które zrzeszają nie tylko osoby niepełnosprawne, w imprezach tych uczestniczyli przedstawiciele władz samorządu gminnego i powiatowego, młodzież z kluczborskich szkół i przedszkoli integracyjnych, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy powiatu. Spotkania takie były również okazją do wymiany informacji na temat różnych form pomocy dostępnych w naszym powiecie.

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ CARITAS
DIECEZJI OPOLSKIEJ W KLUCZBORKU
W ROKU 2005**

CARITAS
DIECEZJI OPOLSKIEJ

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	16
II. Informacja o Uczestnikach.....	17
III. Frekwencja uczestników WTZ w roku 2005.....	20
IV. Charakterystyka działalności rehabilitacyjnej.....	22
V. Wykorzystanie środków finansowych	30
VI. Załącznik nr 1	31
VII. Załącznik nr 2	33

Wstęp

Mijający rok 2005 był szczególny dla działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Opolskiej w Kluczborku. Zwieńczył on bowiem 10-lecie działalności placówki. Na ten rok nałożył się również mniejszy jubileusz, mianowicie 5-lecie funkcjonowania w ramach Caritas Diecezji Opolskiej.

Kluczborskie Warsztaty finansowane są dla 25 uczestników podzielonych na 5 pracowni. Siedziba placówki wciąż mieści się w Kluczborku przy ul. Katowickiej 9, w obiekcie należącym do Caritas Diecezji Opolskiej. Oprócz Warsztatów Terapii Zajęciowej, zajmujących parter budynku oraz część piętra w obiekcie tym mają swe miejsce także biura kluczborskiego Rejonu Caritas oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Placówka zajmuje się działalnością z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Działaniem swym obejmują osoby zamieszkałe na terenie powiatu kluczborskiego. Głównie są to mieszkańcy miasta i gminy Kluczbork. Oprócz nich wśród uczestników są także osoby niepełnosprawne z Wołczyna, Ligoty Wołczyńskiej i Jasienia.

Jako cel prowadzonej działalności przyjęto szeroko rozumiany indywidualny rozwój każdego z podopiecznych, poprawę jego zaradności osobistej i sprawności psychofizycznej, a także przygotowanie do, w miarę samodzielnej, egzystencji w społeczeństwie. Przyjęte założenia realizowane są poprzez ogólne usprawnianie, rozwój umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, naukę różnych technik terapii oraz rozwijanie podstawowych i specyficznych umiejętności zawodowych. W przyszłości mają one pomóc w podjęciu (i utrzymaniu) pracy zarobkowej bądź w szkoleniu zawodowym.

Głównym ograniczeniem prowadzonej przez ośrodek działalności rehabilitacyjnej jest sytuacja na polskim rynku pracy, w wyniku której wychowankowie placówki mają znikomą możliwość podjęcia jakiegokolwiek zatrudnienia. Szczególnie, iż najwłaściwszą dla nich formą pracy byłby Zakład Aktywizacji Zawodowej, którego na naszym terenie brak. Te podstawowe ograniczenia poważnie zmniejszają motywację zadaniową podopiecznych, oraz ich zaangażowanie w proces własnej rehabilitacji. Zmuszają również personel do podejmowania trudnych decyzji związanych z zakończeniem uczestnictwa w WTZ osób z najdłuższym stażem. Dzieje się tak ponieważ nie można doprowadzić do sytuacji, że jedne osoby przebywają w ośrodku 10 lat a w tym czasie inne pozbawiane są możliwości korzystania z rehabilitacji w formie jak jest oferowana przez Warsztaty.

I. Informacja o Uczestnikach

Jak już wcześniej wspomniano Warsztaty Terapii Zajęciowej CARITAS w Kluczborku finansowane są dla dwudziestu pięciu uczestników. Są to głównie osoby młode, z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

Średnia wieku podopiecznych wynosi około 27 lat. W grupie tej czternaście osób to mieszkańcy Kluczborka, z czego troje jest podopiecznymi Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku.

Pozostałe jedenaście osób mieszka poza Kluczborkiem, w następujących miejscowościach:

- Jasienie-Kolonia - 1 osoba
- Ligota Dolna - 2 osoby
- Ligota Górna - 2 osoby
- Wołczyn - 5 osób
- Ligota Wołczyńska - 1 osoba

Dzieląc podopiecznych według kryterium płci dowiadujemy się, że pośród uczestników placówki jest dziesięć kobiet i piętnastu mężczyzn.

Wśród ogółu uczestników trzynaście osób posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, a dwanaście - znaczny. Jak widać stopnie niepełnosprawności rozkładają się równomiernie co pozwala na efektywne prowadzenie zajęć w poszczególnych pracowniach, ponieważ osoby sprawniejsze pomagają tym, które posiadają większe ograniczenia.

Jednostki chorobowe podopiecznych WTZ przedstawiają się następująco:

- epilepsja,
- zespół Downa,
- dziecięce porażenie mózgowe
- upośledzenie umysłowe,
- paraliż pooperacyjny,
- reumatoidalne zapalenie stawów,
- wady słuchu,
- schizofrenia.

Na dzień 31 grudnia 2005 r. do poszczególnych pracowni zakwalifikowane były osoby z następującymi stopniami niepełnosprawności:

Komputerowa

1. Piotr K.	- znaczny stopień niepełnosprawności
2. Aneta M.	- znaczny stopień niepełnosprawności
3. Anna W.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
4. Krzysztof W.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności

Krawiecka

1. Piotr B.	- znaczny stopień niepełnosprawności
2. Piotr G.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
3. Przemysław P.	- znaczny stopień niepełnosprawności

Rękodzielnicza

1. Henryk F.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
2. Andrzej J.	- znaczny stopień niepełnosprawności
3. Andrzej P.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
4. Mariusz W.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności

Artystyczno-plastyczna

1. Janusz W.	- znaczny stopień niepełnosprawności
2. Edyta G.	- znaczny stopień niepełnosprawności
3. Rozwita P.	- znaczny stopień niepełnosprawności
4. Diana Z.	- znaczny stopień niepełnosprawności
5. Małgorzata Ł.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
6. Krzysztof N.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
7. Krzysztof S.	- znaczny stopień niepełnosprawności
8. Szymon R.	- znaczny stopień niepełnosprawności
9. Tomasz N.	- znaczny stopień niepełnosprawności
10. Wojciech K.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności

Gospodarstwa domowego

1. Barbara T.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
2. Anna P.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
3. Grażyna T.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności
4. Jacek B.	- umiarkowany stopień niepełnosprawności

W trakcie całorocznej pracy terapeutycznej w roku 2005 Rada Programowa WTZ podjęła następujące decyzje dotyczące uczestników placówki:

- Skreślono z listy uczestników Łukasza R. - z uwagi na opuszczenie bez usprawiedliwienia ponad 30 dni zajęć. Pomimo kilkukrotnych prób nawiązania z nim kontaktu (rozmowy telefoniczne, wizyta w domu) osoba ta nie pojawiła się na zajęciach, nie podjęła również starań aby usprawiedliwić swoją nieobecność.
- Skreślono z listy uczestników Andrzeja P.. Podjął on naukę w Specjalnej Szkole Zawodowej w Kluczborku, w klasie o profilu ogrodniczym. Uczestnik ten realizował w placówce nauczanie indywidualne na poziomie gimnazjum.
- Po zakończonym okresie próbnym przyjęto do grona uczestników Jacka B. Okres jego terapii ustalono na trzy lata, a jako pracownię wiodącą wybrano pracownię gospodarstwa domowego.
- Pod koniec roku przyjęto na okres próbny dwie nowe osoby. Były nimi: Rafał R. (typowany do pracowni rękodzielniczej) i Karolina G. (przewidywana dla niej pracownia wiodąca, to pracownia krawiecka). Z czego Rafał R. został już zakwalifikowany do WTZ (styczeń 2006) natomiast Karolina G. przebywa jeszcze na okresie próbnym (do marca 2006)

Rada Programowa na wniosek uczestnika Andrzeja J., pozwoliła, aby bez skreślania z listy podopiecznych WTZ podjął on zatrudnienie na 3-miesięcznym okresie próbnym (październik - grudzień) w Spółdzielni Inwalidów „Odnowa”, na stanowisku pracownika gospodarczego. Dnia 1 stycznia 2006 r. został on zatrudniony na czas określony w wyżej wymienionej Spółdzielni. Spowodowało to, iż z tym dniem przestał on być uczestnikiem WTZ.

II. Frekwencja uczestników WTZ w roku 2005.

Poziom frekwencji uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kluczborku w roku 2005 ilustruje poniższa tabela.

Tab.1. Frekwencja uczestników WTZ w poszczególnych miesiącach roku 2005

Miesiące	Ilość dni roboczych	Ilość uczestników	Wskaźnik dni roboczych x ilość ucz.	Ilość obecności x ilość ucz.	Wskaźnik procentów
Styczeń	21	25	525	420	80,00%
Luty	20	25	500	376	82,40%
Marzec	22	25	550	458	83,27%
Kwiecień	21	25	525	462	88,00%
Maj	20	25	500	373	67,81%
Czerwiec	22	25	550	516	93,81%
Lipiec	przerwa wakacyjna				
Sierpień	23	25	575	390	67,82%
Wrzesień	22	25	550	430	81,90%
Październik	21	24	504	435	86,30%
Listopad	20	24	480	389	81,04%
Grudzień	21	24	504	403	79,96%

Warsztaty Terapii Zajęciowej CARITAS w Kluczborku w roku 2005, podobnie jak w latach poprzednich, prowadziły swoją działalność przez jedenaście miesięcy - organizując w lipcu miesięczną przerwę wakacyjną. Rokrocznie jest ona stosowana, ponieważ w preliminarzu kosztów działalności WTZ „kieszonkowe” uczestników planowane jest jedynie na jedenaście miesięcy. Miesięczna przerwa wakacyjna pozwala również na sprawne przeprowadzenie akcji urlopowej pracowników, którzy w tym czasie wykorzystują przysługujące im urlopy wypoczynkowe. W roku minionym odbyło się to również bez zakłócania ciągłości pracy terapeutycznej placówki, co z pewnością miałoby miejsce gdyby takiej przerwy nie zorganizowano. Znaczący jest także fakt, iż przerwa w uczęszczaniu na zajęcia warsztatowe pozwoliła uczestnikom placówki na odpoczynek, rekreację, nabranie zapału do pracy czy też po prostu na rodzinny wyjazd wakacyjny.

Analizując powyższą tabelę da się zauważyć, że poziom frekwencji uczestników WTZ był najwyższy w miesiącu czerwcu; nieco tylko niższy w miesiącach: kwietniu i październiku. Największą absencję w uczestnictwie na zajęciach zanotowano w miesiącach: sierpniu i maju. W pozostałych okresach frekwencja utrzymywał się mniej więcej na tym samym poziomie (około 80 %). Średni roczny poziom frekwencji w roku 2005 wyniósł 80,72 %.

Głównymi przyczynami nieobecności podopiecznych WTZ na zajęciach były sprawy związane z ich stanem zdrowia oraz czynnikami osobistymi (m.in. wyjazdy wakacyjne, odwiedziny rodzin).

Niektórzy z podopiecznych charakteryzują się bardzo słabą odpornością na różnego rodzaju infekcje i wirusy, do tego należy także dodać kontrolne wizyty u specjalistów oraz wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne. W przypadku uczestników mieszkających w DPS, spora ilość nieobecności ma miejsce się w okresach świątecznych, kiedy to wyjeżdżają oni do swych rodzin. Stanowi to dla nich bardzo ważną sprawę, ponieważ częstotliwość ich kontaktów z rodziną jest bardzo niska.

III. Charakterystyka działalności rehabilitacyjnej

Organizacja pracy

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kluczborku czynne są od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00. Zajęcia dla uczestników odbywają się od 7.30 do 14.30. Czas od 7.00 do 7.30 oraz od 14.30 do 15.00 wykorzystywany jest na przygotowanie zajęć, prace porządkowe, uzupełnianie dokumentacji oraz wspólne konsultacje kadry.

Codziennie w trakcie zajęć uczestnicy mają dwie półgodzinne przerwy: śniadaniową (wspólna dla wszystkich) od 10.00-10.30 i popołudniową, o godzinie 13.00 (dla chętnych).

Każdy z uczestników ma przygotowany Indywidualny Program Terapii. Podopieczni realizują jego założenia, biorąc udział w zajęciach swoich pracowni wiodących. Mają również możliwość pracy w innej pracowni lub wzięcia udziału w zajęciach dodatkowych (np. muzykoterapia, rehabilitacja ruchowa).

Osoby organizujące i prowadzące zajęcia w placówce prowadzą dzienniki zajęć zawierające: czas ich trwania, opis wykonywanych czynności oraz uwagi i spostrzeżenia prowadzącego. Dla naszych uczestników założone zostały również indywidualne zeszyty obserwacji. Sami podopieczni prowadzą natomiast swoje „książki pracy” oraz systematycznie podpisują listę obecności.

W ostatni dzień roboczy każdego miesiąca Rada Programowa przyznaje uczestnikom kieszonkowe, z przeznaczeniem do treningu ekonomicznego. Podczas spotkania dokonywane jest także omówienie pracy terapeutycznej poszczególnych uczestników oraz przeanalizowanie ich frekwencji, zachowania itp.

Oprócz comiesięcznych spotkań, dwa razy do roku odbywają się całodniowe posiedzenia Rady Programowej WTZ. W ich trakcie sporządzane jest, indywidualnie dla każdego uczestnika, pisemne Półroczne Podsumowanie Efektów Terapii. Ma ono na celu analizę przebiegu jego rehabilitacji w danym okresie czasu. Pozwala także na ewentualne korekty programu terapii. Z tym dokumentem zapoznaje się zarówno podopieczny jak i jego opiekun.

Pracownie terapii

Osoby niepełnosprawne objęte przez placówkę terapią zakwalifikowane są do pięciu pracowni:

- artystyczno-plastycznej
- krawieckiej
- rękodzielniczej
- komputerowej
- gospodarstwa domowego

Zgodnie z wymaganiami Ustawodawcy, na każdego z terapeutów nie przypada więcej niż pięciu uczestników. W każdej z wyżej wymienionych pracowni jest jeden terapeuta. Wyjątek od tej reguły stanowi pracownia artystyczno-plastyczna, gdzie jest ich dwóch. Dzieje się tak, ponieważ działają tam dwie grupy terapeutyczne: plastyczna i tkacka (łącznie w pracowni jest 10 uczestników).

Pełni ona charakter niejako pracowni wstępnej, do której trafiają nowi podopieczni, często o niesprecyzowanych jeszcze zainteresowaniach. Po okresie próbnym zostają na niej, lub są kwalifikowani do którejś z tak zwanych pracowni specjalistycznych. Wszystkie pracownie dostosowane są pod względem ergonomicznym do potrzeb przebywających w nich niepełnosprawnych uczestników.

Kadra

Nad całością procesu terapeutycznego prowadzonego przez WTZ czuwa wykwalifikowany personel placówki, w skład, którego wchodzi m.in.:

- terapeuci zajęciowi,
- psycholog,
- oligofrenopedagog,
- pracownik socjalny,
- logopeda,
- muzykoterapeuta
- rehabilitant.

Wraz z kierownikiem tworzą oni Radę Programową, która opracowuje Indywidualne Programy Terapii oraz czuwa nad całością działań rehabilitacyjnych prowadzonym przez placówkę.

Dowóz uczestników

Osobom, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się lub mieszkają poza terenem Kluczborka, placówka zapewnia dowóz na zajęcia. Jest to możliwe, ponieważ dzięki dofinansowaniu ze strony PFRON, zakupiony został 9-osobowy samochód do przewozu osób niepełnosprawnych, marki Opel Vivara.

Podopieczni objęci dowozem podzieleni są na dwie grupy (Wołczyn oraz Kluczbork-miasto).

Pozostała część uczestników dociera na zajęcia samodzielnie, niektórzy z nich korzystają nawet z PKS.

Terapia zajęciowa

Prowadzona w ośrodku terapia pracą opiera się na stałym i życzliwym kontakcie oraz współdziałaniu terapeutów z uczestnikami. Główną jej formą jest pokaz i wyjaśnianie treści zadania, po czym następuje przystąpienie do samodzielnej pracy. Przez cały czas terapeuta prowadzi dyskretną kontrolę powierzonego zadania, koryguje pojawiające się błędy, pomaga w rozwiązywaniu występujących trudności. Uczestnikom zawansowanym w wykonywaniu danych czynności, powierza się prace wymagające samodzielności i dopiero po zakończeniu zadania omawia się ewentualne błędy. Każdy z podopiecznych ma możliwość realizacji własnych pomysłów, pogłębiania swych zainteresowań i rozwijania ciekawości poznawczej, a przede wszystkim zdobywania nowych umiejętności.

W ramach terapii pracą uczestnicy w poszczególnych pracowniach mogą nabywać i doskonalić następujące umiejętności:

Pracownia artystyczno-plastyczna:

Haftowanie (ściegi podstawowe, ozdobne i wykończeniowe), tkanie na ramie (ściegi podstawowe, dywanowy i sumakowy), robienie makramy (kwietniki, futerały na okulary). Zabawy z papierem (wydzieranki, wyklejanki, wydrapywanki, kartki okolicznościowe) oraz plasteliną,

ciastem solnym, modeliną i gliną. Praca z igłą tkacka (gobeliny, wykonywanie frędzli i pomponów), nauka szydełkowania (serwetki) oraz robienia na drutach (nauka podstawowych ściegów). Zapoznanie się z krosnem (chodniki, makatki, torby z sizalu), poznanie zasady działania maszyny dziewiarskiej. Wyplatanie koszyków i mat (prace wykonywane z sizalu), malowanie

obrazów farbami olejnymi i akwarelami, rysowanie kredkami (ołówkowymi, pastelowymi - suchymi i tłustymi, świecowymi), szkicowanie kredą i węglem. Malowanie na szkłe i ceramice. Tworzenie kompozycji z koralików.

Pracownia krawiecka:

Wykonywanie prostych usług dla ludności: podwijanie, skracanie i zwężanie spodni, spódnic, żakietów, wszywanie zamków. Poznanie zasad BHP pracy przy maszynie do szycia. Nauka szycia ręcznego (fastrygowanie, przyszywanie guzików) i maszynowego (prostego i endla). Nauka

przenoszenia gotowej formy na tkaniny, robienie wykrojów. Wykonywanie prac maszynowym ścięciem dekoracyjnym (muszelkowym, pudełkowym), poznanie haftu maszynowego. Szycie maskotek i pacynek, wykonywanie worków na zmienne obuwie, aplikacji oraz makatek. Wykonanie poduszek oraz kostiumów do przedstawień zorganizowanych na WTZ (Wielkanoc, Jasełka). Szycie ozdób świątecznych (skarpety na prezenty, serwetki), fartuchów, obrusów i ściereczek oraz rękawic i łapek kuchennych.

Pracownia rękodzielnicza:

Nauka szewstwa: wymiana fleków, zelowanie, wymiana brandzli i stalek, wszywanie zamków,

szycie ręczne skóry. Naprawa wózków inwalidzkich i rowerów: wymiana opon, klejenie dętek, wymiana stopek, wymiana wianuszków i łożysk, konserwacja, wymiana i regulacja naciągów linek, naprawa tylnego oraz środkowego i przedniego torpeda, skracanie łańcuchów a także regulacja zębatek. Praca w drewnie - cięcie i

zbijanie oraz klejenie listewek na ramki, lakierowanie, malowanie różnego rodzaju farbami. Prace tapicerskie (wymiana poszycia tapicerskiego na krzesłach i podłokietnikach, naprawa tapicerki wózków inwalidzkich). Nauka posługiwania się wyrzynarką, wiertarką oraz szlifierką stołową - poznanie zasad BHP obsługi tych urządzeń. Cięcie szkła i oprawianie prac wykonanych na innych pracowniach. Większość z w/w czynności wykonywana była w ramach usług dla ludności.

Pracownia komputerowa:

Wykonywanie usług w ramach projektowania i tworzenia wizytówek, dyplomów, zaproszeń, podziękowań, kartek okolicznościowych. Poznanie zasad działania i budowy komputera. Praca z programami: MS DOS, MS Windows, Power Point, Corel Draw, poznanie pakietu Office. Przepisy-

wanie tekstu, projektowanie tabel i druków. Nauka posługiwania się bindownicą, gilotyną do papieru, laminarką. Poznanie obsługi kserokopiarki. Zapoznanie się z Internetem - poznanie podstaw projektowania stron WWW. W ramach zajęć w tej pracowni przygotowywane są broszury oraz różnego rodzaju ulotki i plakaty informujące o prowadzonej przez WTZ działalności.

Pracownia gospodarstwa domowego

Poznananie sposobów przyrządzania potraw, takich jak: sałatki, zupy, ciasta, przetwory. Planowanie jadłospisu - właściwy dobór i łączenie składników. Zapoznanie się z zasadami higieny w kuchni i jadalni. Nauka umiejętności doboru składników niezbędnych do przygotowania potraw: sporządzanie listy składników i dokonywanie zakupów odpowiednich produktów. Korzystanie z przepisów kulinarnych. Obsługa sprzętu gospodarstwa domowego (piec elektryczny, kuchenka mikrofalowa, czajnik bezprzewodowy, zmywarka do naczyń, suszarka do owoców i grzybów, żelazko). Poznananie innych umiejętności przydatnych w gospodarstwie domowym, takich jak: odkurzanie, pranie, ścieranie kurzu, dobór środków czystości.

Trening ekonomiczny

Trening ekonomiczny obejmuje wszystkich uczestników. Jest realizowany na kilku płaszczyznach:

- tygodniowe dyżury na pracowni gospodarstwa domowego, w trakcie których uczestnik m.in. kupuje produkty na śniadanie dla współuczestników- według wcześniej złożonych indywidualnych zamówień; rozlicza pobrane pieniądze i sprzęta na stołówce.
- pogadanki z pracownikiem socjalnym na tematy związane z planowaniem wydatków, konstruowaniem budżetu domowego, racjonalnym gospodarowaniem otrzymanymi środkami w ramach „kieszonkowego” itp.
- zakupy indywidualne na własne potrzeby: samodzielnie; pod okiem rodzica lub terapeuty

Rehabilitacja ruchowa

Uczestnicy kluczborskiego WTZ mają zapewnioną również rehabilitację ruchową. Z powodu ograniczeń lokalowych, odbywa się ona w gabinecie rehabilitacyjnym CARITAS Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, a prowadzona jest przez rehabilitanta zatrudnionego w ośrodku.

Terapia społeczna

W ramach terapii społecznej podopieczni placówki mieli okazję w roku 2005 wziąć udział w wielu spotkaniach i imprezach, zarówno o charakterze wewnętrznym (Mikołajki, Oplatek, Śniadanie Wielkanocne, Tłusty Czwartek, Walentynki itp.), jak i skierowanych na zewnątrz (kiermasze, festyny, wycieczki). Oprócz wypoczynku i rekreacji, miały one także na celu integrację oraz chęć zerwania z niektórymi stereotypami dotyczącymi zarówno samych osób niepełnosprawnych jak i ich pracy. W ubiegłym roku uczestnicy ośrodka brali między innymi udział w okolicznościowych mszach świętych, wycieczkach jednodniowych, wyjściach do kina i restauracji. Na swoim koncie mają także uczestnictwo w różnego rodzaju festynach i kiermaszach - w trakcie których prezentowali i sprzedawali wykonane przez siebie prace.

Tab.2. Wykaz imprez, w których brali udział uczestnicy WTZ w poszczególnych miesiącach 2005 roku

Miesiąc	Impreza
Luty	Tłusty Czwartek - słodki poczęstunek
	Walentynki - wyjście do muzeum im. Ks. Jana Dzierżona w Kluczborku - wystawa „Chiny dawniej i dziś”
	Integracyjny bal karnawałowy w Kluczborku
Marzec	Śniadanie wielkanocne
Kwiecień	Wycieczka do Opolą (zwiedzanie Katedry) i Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach
Maj	Majówka Stowarzyszeń w Kluczborku
	Impreza integracyjna „Inne Światy” w Nysie
Czerwiec	Dzień Dziecka - grill na podwórku WTZ
	Urodzinowy festyn Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji w Opolu
Sierpień	Wyjazd delegacji uczestników WTZ na Światowe Dni Młodzieży w Kolonii
Wrzesień	Impreza integracyjna „To już 10 lat” z okazji jubileuszu działalności placówki
	Jarmark Franciszkański w Opolu
	Jarmark Niezwykłości w Opolu
	Święto pieczonego ziemniaka. Wizyta integracyjna w WTZ Uszyce
	Wyjście do kina w Kluczborku - seans filmowy „Karol, człowiek, który został papieżem”
Październik	Wycieczka do Wrocławia - Muzeum Archeologiczne i Muzeum Militariów
Listopad	Wyjście do pizzerii w Kluczborku z okazji „Andrzejków”
Grudzień	Paczki z okazji św. Mikołaja
	Spotkanie oplatekowe uczestników i pracowników WTZ

Szczególną uwagę placówka przykładła do współpracy ze szkołami oraz instytucjami samorządowymi, gdzie poprzez swoją obecność próbujemy kreować pozytywny wizerunek osób

niepełnosprawnych. Dlatego też w mijającym roku zainicjowaliśmy akcję sprzedaży bezpośredniej, prowadzonej przez uczestników w lokalnych urzędach i instytucjach. W jej trakcie oferowane były ręcznie wykonane kartki świąteczne i okolicznościowe. Owocem tak prowadzonych działań była sprzedaż 500 kartek.

Powyższe działania stanowią ważny element terapii społecznej naszych podopiecznych poprzez dostarczanie doświadczeń emocjonalnych, zarówno indywidualnych jak i grupowych. Po za tym fakt, iż prace podopiecznych są zauważane i kupowane przez osoby z zewnątrz, wzmacnia ich motywację zadaniową, podnosi samoocenę oraz dostarcza dowodów celowości uczestnictwa w terapii.

Organizowane imprezy i wyjazdy są planowane wspólnie z uczestnikami. Uczy ich to właściwych postaw społecznych oraz wyrabia odpowiedzialność za siebie i grupę. Poprzez wspólne imprezy (wyjazdy) tworzy się także emocjonalną więź grupową, co wydatnie wpływa na wewnętrzną integrację wspólnoty warsztatowej.

Zajęcia dodatkowe

Prowadzona na WTZ terapia psychologiczna, zarówno indywidualnie jak i w formie rozmów zespołowych (w ramach pracowni, podczas przerw) ukierunkowana była na redukcję napięć u poszczególnych uczestników, poprawę kontaktu, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych i integrację. Funkcję wspierającą proces terapii warsztatowej pełniły rozmowy motywująco-wspierające, mające na celu pobudzenie aktywności zadaniowej uczestników oraz wzmocnienie ich zaangażowania w proces terapii. Ważnym elementem uzupełniającym były interwencyjne rozmowy z rodzicami. Psycholog zwracał uwagę na korektę doświadczeń emocjonalnych, w tym pogłębienie kontaktu z obszarem emocjonalno-uczuciowym, naukę samokontroli własnych reakcji emocjonalnych oraz racjonalne wyjaśnienie przyczyn niektórych zachowań. Prowadzone były zajęcia rozwijające zdolności poznawcze dla uczestników z deficytami w tym obszarze, a także treningi pamięci.

Terapia logopedyczna prowadzona z niektórymi z uczestników miała na celu: kształtowanie mowy poprzez dbanie o jej prawidłowy rozwój pod względem fonetycznym, gramatycznym i leksykalnym. Głównymi formami zajęć były ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia narządów mowy, fonacyjne i artykulacyjne a także ćwiczenia w mówieniu, czytaniu i opowiadaniu. Logopeda pracował również nad doskonaleniem mowy już ukształtowanej, poprzez prawidłowe mówienie i

rozumienie, usuwanie zaburzeń głosek oraz trudności w pisaniu i czytaniu.

Praca z uczestnikami w ramach zajęć umuzykalniających opierała się głównie na stymulowaniu podstawowych form aktywności, takich jak: śpiew, słuchanie muzyki, gra na instrumentach oraz praca twórcza. Głównymi jej celami, był rozwój wrażliwości na muzykę oraz kształtowanie zainteresowań i uzdolnień muzycznych. Prowadzono naukę gry na dzwonkach oraz instrumencie klawiszowym. Ponadto podopieczni przygotowywali występy artystyczne o tematyce wielkanocnej, bożonarodzeniowej. W trakcie zajęć uczyli się pracy w zespole oraz odpowiedzialności za poziom i wyniki własnej działalności. Przełamywali także lęk przed występem wobec szerszej widowni. Owocem ich pracy były programy artystyczne, uświetniające śniadanie Wielkanocne, spotkanie opłatkowe oraz obchody 10-lecia istnienia placówki.

Promocja Placówki

Ośrodek dba o utrzymanie dobrych relacji z lokalnymi mediami. Owocuje to sukcesywnie pojawiającymi się notatkami prasowymi oraz wywiadami w radiu.

W ramach propagowania prowadzonej działalności na pracowni komputerowej przygotowano projekt folderu oraz ulotki informacyjnej. Zostały one profesjonalnie wydane w drukarni. Przygotowano również stronę internetową przedstawiającą historię i dzień dzisiejszy Ośrodka (http://republika.pl/wtz_kluczbork). Jest ona regularnie uaktualniana. Swój dział mają w niej także uczestnicy - mogą tam zamieszczać swoje opinie i artykuły.

IV. Wykorzystanie środków finansowych

Na podstawie umowy z dn. 01.01.2001 zawartej ze Satrostą Kluczborskim, CARITAS Diecezji Opolskiej otrzymał w roku 2005, na finansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kluczborku kwotę 335 350,00 zł, która została całkowicie wykorzystana.

Poniżej prezentujemy zestawienie poniesionych wydatków:

Tab.3. Zestawienie wydatków Warsztatów Terapii Zajęciowej Caritas w Kluczborku za rok 2005

Lp.	Wydatki z dotacji Starostwa	
1	wynagrodzenie osobowe pracowników § 4010 *403-01 wynagrodzenie wynikające z umów o pracę	153 199,60
2	nagroda z zakładowego funduszu nagród § 4040 *403- 01 wynagrodzenie wynikające z umów o pracę	12 543,58
3	różne wydatki na rzecz osób fizycznych § 3030 *407-05 kieszonkowe	24 831,75
4	składki na ubezpieczenia społeczne § 4110 *404-01 składki ZUS	29 088,40
5	Fundusz pracy § 4120 *404-03 fundusz pracy	4 019,63
6	odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych § 4440 *404-04 odpis na zakład. fundusz świadczeń socjalnych	6 151,96
7	zakup materiałów i wyposażenia § 4210 *400-08 materiały do terapii *400-02 materiały biurowe *400-03 środki czystości *400-06 paliwo, części do samochodów *400-07 pozostałe koszty, wyposażenie	46 735,00 20 543,89 1 371,42 5 065,76 8 493,28 11 260,65
8	zakup energii § 4260 *401-01 zużycie energii elektrycznej	1 097,92
9	zakup usług remontowych § 4270 *402-03 usługi remontowe	—
10	zakup usług pozostałych § 4300 *401-05 czynsz *402-01 wywóz nieczystości *402-02 usługi pocztowe i telekomunikacyjne *402-04 usługi transportowe *402-05 usługi medyczne obce, badania wstępne *402-06 usługi bankowe *402-07 pozostałe usługi *407-01 szkolenia *407-03 koszty zabezpieczenia budynku	46 541,09 35 508,00 1 389,64 6 536,74 654,39 — 48,00 947,72 322,00 1 134,60
11	krajowe podróże służbowe § 4410 *407-01 koszty podróży służbowych	575,07
12	różne opłaty i składki § 4430 *406-02 ubezpieczenie budynku ubezpieczenie uczestników *406-03 ubezpieczenie samochodu	5 105,00 960,00 794,00 3 351,00
13	nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzenia § 3020	11,00
14	bezos. fund. płac - umowy zlecenia § 4170	5 450,00
	OGÓŁEM	335 350,00

V. Załącznik nr 1

Sprawozdanie z imprezy integracyjnej To już 10 lat!

Opis przedsięwzięcia:

Impreza integracyjna „To już 10 lat!” została zorganizowana w ramach obchodów 10-lecia działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej CARITAS Diecezji Opolskiej w Kluczborku. Otrzymała się ona na nowowynbudowanym parkingu w pobliżu centrum Kluczborka.

Miała ona charakter imprezy plenerowej, w której wzięło udział około 700 osób. Do uczestnictwa zostały zaproszone Warsztaty Terapii z terenu Opolszczyzny oraz lokalne placówki działające na rzecz osób sprawnych inaczej.

Celem imprezy była promocja kluczborskiego WTZ-u oraz prezentacja społeczności lokalnej różnych form aktywności Osób Niepełnosprawnych, a także wspólna zabawa integracyjna. W ramach opisywanego przedsięwzięcia Osoby Niepełnosprawne demonstrowały efekty swojej pracy, m.in. poprzez występy artystyczne na scenie oraz wystawę i sprzedaż prac. Otrzymał się również koncert zespołów młodzieżowych.

Termin imprezy: Impreza otrzymała się w dniu 03.09.2005, w godzinach 13.00 - 22.00.

Liczba osób niepełnosprawnych: W imprezie integracyjnej „To już 10 lat!” zadeklarowało udział i uczestniczyło 250 osób niepełnosprawnych - tyle wydano talonów na posiłki. Dało się także zaobserwować sporą grupę osób niepełnosprawnych (szacowaną na około 50) na stałe nie związanych z żadną z lokalnych placówek, które brały aktywny udział w imprezie.

Ocena efektu dofinansowania: Impreza miała charakter wojewódzki. Do udziału w niej zostały zaproszone Warsztaty Terapii Zajęciowej z terenu województwa Opolskiego (i Diecezji Opolskiej - Racibórz) oraz placówki działające na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu naszego powiatu.

Dzięki imprezie udało się osiągnąć szeroko rozumianą integrację oraz wykreować pozytywny wizerunek Osób Niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej. Przejawem tego było m.in. duże zainteresowanie wystawianymi pracami wykonywanymi podczas zajęć terapeutycznych, a także występiami artystycznymi osób niepełnosprawnych. Podkreślić należy integracyjne oddziaływanie zaproszonych zespołów muzycznych, przy akompaniamencie których wywiązywała

się spontaniczna, wspólna zabawa - zarówno osób sprawnych, jak i „sprawnych inaczej”. Godny zauważenia jest także pozytywny oddźwięk, jaki wywołała impreza w społeczności lokalnej - chodzi tu o relacje w prasie oraz opinie wyrażane „na gorąco” przez uczestniczących w imprezie mieszkańców Kluczborka.

W imprezie brały czynny udział placówki działające na rzecz osób „sprawnych inaczej” na terenie naszego powiatu. Dało im to okazję do prezentacji i promocji prowadzonej przez siebie działalności.

Należy również wspomnieć o wkładzie pracy wniesionym przez uczestników WTZ w Kluczborku. Brali oni czynny udział w przygotowaniu imprezy: wykonywali afisze i transparenty; pomagali rozkładać namioty; ustawiali tablice informacyjne, ławki i parasole; rozwieszali plakaty; pełnili służbę porządkową, a po zakończeniu imprezy pomagali w pracach porządkowych. Wpłynęło to w sposób

pozytywny na proces ich rehabilitacji społecznej, pozwoliło na podniesienie poczucia własnej wartości i samooceny. Będąc współodpowiedzialnymi za przygotowanie imprezy integracyjnej „To Już 10 lat!”, mogli także czuć się autorami sukcesu całego przedsięwzięcia.

Bazując na spostrzeżeniach wyniesionych z samej imprezy, oraz głosach, zarówno ze środowiska osób sprawnych jak i niepełnosprawnych, można wnioskować, że istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na tego typu imprezy, który pozwalałyby na łamanie stereotypów dotyczących osób „sprawnych inaczej” oraz wyzwały spontaniczną i żywiołową zabawę integracyjną.

VI. Załącznik nr 2

WYKAZ STANOWISK
WTZ CARITAS DIECEZJI OPOLSKIEJ W KLUCZBORKU
na dzień: 31-12-2005 r.

Nazwisko i imię	Funkcja	Ilość etatu	Wykształcenie	Uwagi
Grochowski Mariusz	Kierownik	1	wyższe	- Absolwent Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego - specjalność: pracownik służb socjalnych. - Ukończone studia podyplomowe Zarządzanie, Marketing i Przedsiębiorczość na Politechnice Opolskiej
Bujko Małgorzata	Terapeuta zajęciowy	1	licencjackie	- Absolwentka Wydziału Terapii Zajęciowej - Medycznego Studium Zawodowego w Branicach. - Licencjat z Politologii w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu.
Leszczyńska Elżbieta	Terapeuta zajęciowy	3/4	wyższe	- Absolwentka Wydziału Terapii Zajęciowej - Medycznego Studium Zawodowego w Branicach. - Absolwentka W.S.P. w Częstochowie o specjalności Pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna.
	Pracownik socjalny	1/4		
Garbowska Anna	Terapeuta zajęciowy	3/4	wyższe	- Absolwentka Pedagogiki Specjalnej na Uniwersytecie Opolskim. - Ukończony kurs kwalifikacyjny z oligofrenopedagogiki.
	Oligofrenopedagog	1/4		
Meizel Dariusz	Terapeuta zajęciowy	1	średnie	Absolwent Medycznego Studium Zawodowego we Wrocławiu
Kostorz Emanuel	Terapeuta zajęciowy	1	wyższe	- Absolwent Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego - specjalność katechetyczno-pastoralna. - Ukończony kurs terapeuty zajęciowego I stopnia prowadzony przez Centrum Kształcenia i Rehabilitacji w Konstancinie - Ukończony kurs „Wykorzystanie techniki komputerowej w edukacji”
Przybyś Magda	Terapeuta zajęciowy	1	średnie	- Absolwentka Medycznego Studium Zawodowego we Wrocławiu - Studentka I roku Pedagogiki w Dolnośląskiej Wyższej Szkole Edukacji - specjalność: Poradnictwo zawodowe i edukacyjne
Wróbel Aneta	Muzykoterapeuta	1/4	średnie	Dyplom licencjacki w zakresie muzykoterapii na Akademii Muzycznej w Łodzi
Wydera-Siwek Renata	Logopeda	1/8	wyższe	- Absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie - Ukończone studia podyplomowe o specjalizacji neurologopedii na Uniwersytecie Wrocławskim
Pycia Dominik	Rehabilitant	1/4	wyższe	Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
Katarzyna Patynko	Psycholog	1/8	wyższe	Absolwentka Psychologii na Uniwersytecie Jagiellońskim.
Maria Konarska-Szlencek	Księgowa	1/4	średnie	Absolwentka Liceum Ekonomicznego w Kluczborku.
Alicja Spodzieja	Sprzątaczką	3/8	podstawowe	

UWAGA: Personel WTZ składa się z 13 osób zatrudnionych na 8,39 etatu